

YENİ YASA TASLAĞI ve GETİRDİKLERİ

● **Ecz. Mehmet KAYA**

Cumhuriyet Döneminde, Türkiye'de Eczacılar ve Eczanelerle ilgili ilk yasa, 6.7.1927 tarihinde yürürlüğe girmiş ve bu yasa 18.12.1953 tarihinde 6197 sayılı Eczaneler ve Eczacılar hakkındaki kanunun yürürlüğe girdiği güne kadar geçerliliğini sürdürmüştür. 6197 sayılı yasa, değişik yıllarda yapılan bazı yönetmelik değişiklikleri ile günümüze kadar gelmiştir. Yani eczanelerimiz halen 1953 yılında yürürlüğe giren bu yasayla ruhsatlanmakta, denetlenmekte, kısacası varlıklarını sürdürmektedirler.

Değişen ve gelişen mesleğimizin 50'li yıllardan kalma yasası, eczacıların ve eczanelerin, kendilerini günün koşullarına uyarlamaları önünde ciddi engeller oluşturmaktadır. Mesleğimizi yıpratın mevcut yasa; gelişmiş - çağdaş ülkelerde uygulanan iyi eczacılık hizmetlerinin ülkemizde de yaygınlaştırılmasını neredeyse imkansız hale getirmektedir. Yeni mezun olan eczacıların eczane açabilmeleri ve deneyim kazanmaları konusunda yetersiz kalan yasa, tatil ve emeklilik gibi sosyal hakları bile kısıtlayıcı maddeler içermektedir.

Bütün bu eksiklikler dikkate alınarak, T.E.B. tarafından, yaşanan bu sorunlara çözümler getirmek, mesleğimizin güncellenmesi ve eczacılık hizmetinin çağdaş ülkeler düzeyine çıkarılması için, eski yasanın değiştirilmesi temelinde çalışacak bir komisyon oluşturulmuş ve bu komisyon Türkiye'deki bütün odaların da görüşlerini alarak yeni bir yasa tasarısı hazırlamıştır. Yaklaşık bir yıl süren çalışmalar sonunda hazırlanan tasarı, T.E.B.'in önerdiği bir yasa tasarısı olarak gerekçeleriyle beraber 1997 yılı sonunda Sağlık Bakanlığına sunulmuştur.

Tanım ve terimlerin yenilendiği, günümüzün değişen koşullarıyla uyumlu bir nitelik taşıyan bu yasa tasarısı, mesleki anlamda reform sayılabilecek bir çok yeniliği de içermektedir. Yeni tasarı hazırlanırken dünyadan ve Avrupa'dan bir çok ülkenin yasaları incelenmiş, eczacılık mevzuatının evrensel standartlara ulaşması amacıyla; ülkemizin hukuki, siyasi ve ekonomik yapısı da dikkate alınarak, günümüz koşullarında uygulanabilirliği olan, bilimsel verilere dayanan, yorumdan uzak, net ve açık ilkeleri olan bir taslak hazırlanmıştır.

Yeni tasarıda serbest eczane, hastane eczanesi, muvazaalı eczane tanımları yenilenmiş, sorumlu müdür ve yardımcı eczacı kavramları gündeme getirilmiştir. Serbest ve Hastane eczanelerinin ruhsatlarının, T.E.B. tarafından verilmesinin gerekli olduğunu belirten yasa, eczane açmak ve mesul müdürlük yapmak için de bir yıl yardımcı eczacı olarak çalışmak zorunluluğunu getiriyor. Yasa, eczane açılmasıyla ilgili olarak, eczanelerin açılacağı il ve ilçenin nüfuslarına göre bir takım düzenlemeler de getirmektedir. Ayrıca iki eczane arasında belirli bir mesafe olması şartı da yasadaki yer almaktadır. Buna göre, eczanelerin sayısının her merkezde 3500 kişiye bir eczane düşecek şekilde düzenlemesi, 2 Eczane arasındaki mesafenin de en az 100 m olması gerektiği yasa tasarısında öngörülmüştür.

Tasarı, 70 yaşın üstündeki eczacıların eczanelerine ve belirli bir kapasitenin üzerinde çalışan eczanelere yardımcı eczacı çalıştırma zorunluluğunu da getirmektedir. Bunun doğal sonucu olarak, fakülteden yeni mezun olmuş meslektaşlarımıza iş imkanı sağlanmış olacaktır.

Cezalarla ilgili olarak da, özellikle parasal cezalar günün koşullarına uyarlanmış, diğer tüm cezalara yeni boyutlar kazandırılmış, cezaların bugün ve gelecekte caydırıcılığı ve geçerliliği olması ön plana alınmıştır.

Bu yasa tasarısı, T.E.B. tarafından Sağlık Bakanlığına verilmesine rağmen dikkate alınmamakta, aksine Sağlık Bakanlığı 6197 sayılı yasadaki eczacılar aleyhine bir takım değişiklikler yapmak istemektedir.

Sağlık Bakanlığının, Eczane Ruhsatlarının Sağlık Müdürlükleri tarafından verilmesi için gösterdiği çabalar, mesleğimizin geleceğiyle ilgili olarak ciddi tehlikelerin habercisidir.

T.E.B.'in hazırladığı yasa tasarısının yasallaşması, mesleğimizle ilgili bugün yaşadığımız bir çok sorunun çözülmesine, toplumun alacağı eczacılık hizmetinin kalitesinin artmasına, iyi eczacılık uygulamalarının yaygınlaşmasına, eczanelerin sosyal ve ekonomik açıdan güçlü bir konuma gelmesine sebep olacaktır.

Bunun içindir ki bu tasarının yasallaşması için çalışmak ; mesleğinin saygınlığını ve geleceğini düşünen bütün eczacılar için önemli bir görev olmalıdır.